Poštnina plačana v gotovini.
ŠTEV. 238. V LJUBLJANI, petek, dne 13. novembra 1925. Posamezna številka Din 1.—. LETO II.

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj in praznikov.
Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20·—, inozemstvo Din 30·—.

Neodvisen političen list.
UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

In vaš uspeh?

Včerajšnji »Slovenec« se posmehuje posl. Puclju, ker da je bil njegov vstop v Radićev klub čisto odveč, ko pa je še danes šef prosvetne uprave dr. Pestotnik in ko je kljub protestu njegove stranke postal bivši samostojno demokratski kandidat ravnatelj okrožnega zavoda za zavarovanje delavcev. »V vladi ste, v Sloveniji pa vlada dr. Žerjav, vodja samostojnih demokratov.« Taka je glavna misel »Slovenčevega« očitka.

Priznamo, da ni »Slovenčev« očitek čisto brez podlage, vsaj smo že sami opozorili na nevzdržnost sedanjih razmer. Zato tudi ne prikrivamo, da po našem mnenju oficielno vodstvo radikalne stranke težko greši, ker ne likvidira starega stanja in ker noče dokazati, da je s sporazumom v resnici zavladal nov duh v upravi države.

Pač pa odrekamo glasilu SLS legitimacijo za očitek. Z neprimerno večjo pravico kakor vprašuje »Slovenec« poslanca Puclja, bi mogli mi vprašati delegacijo SLS, kaj da je dosegla. Zakaj delegacija SLS šteje 20 poslancev, delegacija Zveze slov. kmetskega ljudstva pa samo štiri. In če očita »Slovenec« poslancu Puclju, da ni z enim mandatom čisto ubil politični upliv dveh samostojno demokratskih mandatov, potem vprašujemo mi s tem večjo pravico, zakaj ni SLS s svojimi 20 mandati storila to?

Čisto jalov je izgovor SLS, da ni v vladi. Politična moč slovenskega naroda je v 20 in ne v enem mandatu in če 20 poslancev nič ne doseže, potem ti prav gotovo nimajo pravice očitati neuspeh — enemu!

In sedaj glede sporazuma. Naivnost prve vrste bi bila pričakovati, da bi se takoj po sklenitvi sporazuma vse izpremenilo. Kakor je prišlo do sporazuma v etapah — in ena etapa je bila tudi Davidovićeva vlada — tako se more tudi njegova uresničitev izvršiti le v etapah. Ena važna etapa pa se je tudi že dovršila in sicer absolutno pozitivno.

P. P. režim je živel od teorije, da so Hrvati in Slovenci protidržavni separatisti in da mora zato »nacionalni« blok imeti vso politično moč v rokah. Ta teorija je bila s sporazumom ovržena in logična posledica tega je bila, da je SDS kot najbolj izrazita zastopnica te teorije odletela iz vlade. Druga etapa se odigrava sedaj, ko gre razvoj za tem, da se tudi vsa radikalna stranka oprosti nazorov iz časov vladanja »nacionalnega« bloka. Kako bo ta etapa nehala, ne more nihče z gotovostjo trditi. Nekaj drugega pa je čisto gotovo. Nikdar več se ne bo moglo operirati s »protidržavnostjo« Hrvatov in Slovencev in SDS ter vsem njej enakim je za vedno izbito iz rok orožje, da so sanio oni čuvarji države.

Če bi prišlo danes do razkola med radikali in radićevci, kar je sicer skrajno neverjetno, toda teoretično vendarle mogoče, potem bi bil položaj bistveno drugačen, kakor pa pred padcem Davidovićeve vlade. Ne postal bi gospodar situacije tisti, ki bi si upal najbrezobzirneje vladati proti Hrvatom, temveč tisti, ki bi jamčil za izvedbo sporazuma. Italijanski konflikt je to še zlasti pokazal. In v tem je ravno največja zasluga Radića, pa čeprav morebiti danes ni ta zasluga tako vidna.

Toda kakšne uspehe pa more pokazati v boju za zmago pravega sporazuma SLS? Ali naj bo uspeh agitacija po Dalmaciji proti radićevcem? Ali poslabšanje lastnega ugleda v Beogradu? Ali neustvaritev slovenske enotne fronte? Kje je uspeh? Pokažite ga!

Tretja etapa sporazuma se pričenja.

Demisija prosvetnega ministra.

Beograd, 13. novembra. Po diskusiji o prosvetni politiki v radikalnem klubu in v vladi je podal prosvetni minister Velja Vukičević demisijo, ker da ni našel podpore za svojo politiko. Posetil je predsednika vlade Pašića in mu po kratki motivaciji podal ostavko. Pašić je ostavko sprejel na znanje. Nato je bil Vukičević sprejet na dvoru v avdijenco, v kateri je kralja obvestil o svoji ostavki.

V zvezi z demisijo Vukičevića je sinoči odpotoval v Knjaževac poljedelski minister Krsta Miletić ter povabil v Beograd znanega radikalnega prvaka Aco Stanojevića. Ker je običaj, da se obrača Pašić na Aco Stanojevića le v trenutkih, ko gre za velike spremembe v politiki, pripisujejo prihodu Ace Stanojevića velik pomen. Krsta Miletić se je pred svojim odhodom dalje časa razgovarjal s Pašićem. V političnih krogih se misli, da je prihod Stanojevića potreben vsled tega, ker so se razmere v radikalnem klubu tako poostrile, da ne more niti Pašić sam obvladati situacije. Zato je potreben prihod Ace Stanojevića, ki bo kot najodločnejši zagovornik sporazuma gotovo našel pot, da uredi spor in spravi vse v red.

Beograd, 13. novembra. Po demisiji prosvetnega ministra Vukičevića je bil sprejet v avdienci g. Nikola Pašić. Avdienca je trajala od 18. do 19.30. Takoj po avdijenci se je vrnil Pašić v skupščino. Za njim je bil sprejet v enourni avdienci dr. Ninčić.

V političnih krogih mislijo, da je podal Velja Vukičević demisijo v prvi vrsti iz politični vzrokov, pa čeprav se oficielno govori le o resornih vzrokih. Predvsem se navaja za vzrok to, da je radikalni klub sicer v načelu odobril prosvetno politiko Vukičevića, da pa kljub temu ni hotel odobriti vseh njegovih ukrepov. Zlasti je bil velik del radikalnega kluba proti odpravi nekaterih gimnazij in proti velikim osebnim izpremembam, ki jih je izvršil Vukičević.

Ker primanjkuje učiteljstva v južni Srbiji, je premestil Vukičević veliko število učiteljev v Južno Srbijo. Ti pa niso hoteli tja oditi, temveč so podali ostavko in skušali dobiti službo v drugih ministrstvih. Prosvetni minister je bil vsled tega prisiljen, da se je obrnil na druge ministre, da ne sprejmejo v službo nobenega profesorja ali učitelja, ki je bil prestavljen.

Govori se dalje, da je prišlo na seji ministrskega sveta tudi do konflikta med Vukičevićem in dr. Krajaćem. Vukičević je zahteval, da pridejo tudi vse strokovne šole pod prosvetno ministrstvo, čemur pa se je trgovinski minister dr. Krajač uprl in s svojim naporom tudi zmagal. To je bil povod k demisiji Vukičevića.

Vse to pa je le zunanji vzrok Vukičevićeve demisije. Glavni vzrok pa leži v notranje politični situaciji. Ta je postala vsled pasivnosti Pašića nevzdržna, zlasti še, ko so radičevci vedno odločneje zahtevali, da se razmere izpremene. Ker je bila vsled tega nasprotja ogrožena politika sporazuma, je podal Velja Vukičević, ki je odločen pristaš Ljube Jovanovića demisijo, da tako Pašića prisili do rekonstrukcije vlade.

Rekonstrukcija vlade je tembolj potrebna, ker morajo biti dvanajstine koncem tega meseca že sprejete, ker bi sicer zavladal ex lex.

Z demisijo prosvetnega ministra se zaključuje druga etapa sporazuma in dogodki po odstopu prosvetnega ministra bodo politiko sporazuma samo utrdili.

Velikanske povodnji.

VELIKANSKE POVODNJI PO VSEJ DRŽAVI.

Zagreb, 13. novembra. Vsled neprestanega deževja narašča Sava vedno bolj in bolj. Mestoma je že prestopila strugo. Savska in Miramarska cesta sta večinoma že pod vodo. Ker je nevarnost, da naraščajoča voda razruši hiše, so se prebivalci ob obeh cestah izselili iz svojih hiš. Poklicano je na pomoč vojaštvo, ki utrjuje savski nasip, ker je nevarnost, da ne vzdrži vodnega pritiska.

Železniški promet je deloma že ustavljen. Med Zagrebom in Ljubljano se vzdržuje zveza samo preko Karlovca.

Tudi vsi pritoki Save še stalno naraščajo in se je bati, da bo zavzela povodenj naravnost katastrofalen obseg. Škoda je že velikanska.

MARIBOR POD VODO.

Maribor, 13. novembra. Po silnem dežju je okoli polnoči prišla nad Maribor silna nevihta. Po njej je začelo grozovito deževati, da je bil v par urah ves Maribor pod vodo. Zlasti v gornjem delu mesta, kjer je od treh ribnikov pritekel pravi hudournik. Najbolj je zalila voda okolico glavnega kolodvora. Zveza med Mariborom in okolico je pretrgana. Škoda je velika, ker so vse kleti in nižje ležeči lokali pod vodo.

Tudi iz drugih krajev Štajerske prihajajo vesti o povodnji. Vsled deževja se je pri Fali utrgal plaz in je promet po koroški progi ustavljen.

Šentilski tunel je ves v vodi in je promet z Avstrijo po tej progi ustavljen. Pri Poljčanah je skočila iz tira lokomotiva in je bil ustavljen promet na progi Maribor — Celje. Šele danes zjutraj je bil promet zopet vzpostavljen.

Zveza z Avstrijo se vzdržuje preko Celja in Dravograda. Vlaki iz Zagreba pa vozijo v Avstrijo preko Ptuja in Čakovca.

TUDI V CELJU POVODENJ.

Celje, 13. novembra. Voda neprestano narašča. Savinja je včeraj popol. poplavila nižji del mesta in okolice. Državni cesti Celje—Ljubljana in Celje—Maribor sta pod vodo. Ravnotako tudi mestni park. Promet je deloma prekinjen. Železniška proga med postajo Štore in Sv. Jurij je poškodovana. Proga Sv. Jurij—Poljčane je prekinjena. Poslednja tako velika poplava je bila leta 1904. Škoda je ogromna.

IZ VSEH STRANI VESTI O POVODNJIH.

Celovec, 13. novembra. Pred Celovcem je voda razdrla cesto. To cesto sedaj že 2 dni popravljajo. Pri Bleibergu je naliv podrl železniški nasip.

Beograd, 13. novembra. Iz južne in srednje Srbije javljajo silne poplave. Posebno je narastla Drina, ki je napravila mnogo škode in onemogočila promet.

Mostar, 13. novembra. Neretva silno narašča. Promet je deloma ustavljen.

Murska Sobota, 13. novembra. Vse Prekmurje je pod vodo. Škoda je ogromna.

Seja skupščine.

Beograd, 13. novembra. Popoldne se je seja narodne skupščine nadaljevala. Razvila se je debata o interpelaciji Miloša Radosavljevića o občinah. Prvi je govoril Hasan Milković, musliman. Nastopil je proti temu, ker se še niso izvedle občinske volitve v Bosni. Povsodi se je to zgodilo, samo Bosna je že od l. 1912 brez občinskih volitev. Nastopil je proti radikalom in občinskim komisarjem, ki zapravljajo imetek občin. Za njim je govoril član Jugoslovanskega kluba Šiftar o razmerah v Sloveniji, zlasti v Prekmurju, nakar je govoril dr. Lorković o občinah v Hrvaški, Slavoniji in Dalmaciji. Govori so bili večkrat prekinjeni z medklici. Končno je govoril demokrat Jovan Jović o razmerah v Srbiji in predlagal nezaupnico vladi. Jović je obsojal notranjo politiko vlade, ki gazi ustavne in zakonite odredbe o samoupravi občin. To samoupravo krši vlada s tem, da ni v nekaterih krajih naše države občinskih volitev še danes razpisala. — Dalje bi bilo treba v vseh občinah, kjer so bili občinski odbori razpuščeni, takoj razpisati nove volitve. Izvede naj se o tem stroga preiskava in krivci izroče sodišču. Radikal Zaharija Varjačić je predlagal prost prehod na dnevni red. Ob koncu debate je govoril minister notranjih del Božo Maksimović. Pobijal je predloge svojih predgovornikov, glede Lorkovića pa je dejal, da bodo o njegovih predlogih razpravljali pozneje, ko bo čas. Po njegovem govoru je bil sprejet prost prehod na dnevni red.

INTERPELACIJA POSL. SMODEJA.

Beograd, 13. novembra. Narodni poslanec Smodej je interpeliral predsednika skupščine zaradi sestave delegacije za interparlamentarno konferenco v Washingtonu. Ta delegacija je sestojala iz 5 članov, od katerih so bili 4 Srbi in 1 Hrvat. Kljub zahtevi Jugoslovanskega kluba, da se izvoli v delegacijo tudi en Slovenec, ni predsednik Narodne skupščine tej zahtevi ugodil in dopustil, da so bili Slovenci iz delegacije izključeni. Predsednik naše delegacije dr. Velizar Janković je na vprašanje ameriških novinarjev, zakaj ni v delegaciji nobenega Slovenca, odgovoril: »V tem slučaju bi morali biti v njej zastopani tudi Nemci in Madžari.« Ta izjava je v Ameriki iznenadila. Smodej vprašuje, kako predsednik opravičuje svoj odlok, da v tej delegaciji ni bilo Slovencev. Dalje kaj misli podvzeti, da slovenski narod dobi zadoščenje za razžalitev, ki mu jo je prizadejal predsednik delegacije dr. Velizar Janković. Prosi končno za ustmeni odgovor v narodni skupščini v predpisanem roku.

ZAVOD SV. HIERONIMA.

Beograd, 13. novembra. Povodom poslednjih vesti o dogodkih v zavodu sv. Hieronima je predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec posetil zunanjega ministra in papeževo nunciaturo v Beogradu. Klerikalni krogi pravijo, da so zadnje premestitve samo stvar notranje discipline v zavodu. Z ozirom na konvencije med našo državo in Italijo od 27. januarja 1924 ima naša država le častne pravice v tem zavodu in zato da ne pomeni postopanje Vatikana nobene kršitve naših pravic. Z ozirom na italijanski garancijski zakon iz leta 1871 je zavod sv. Hieronima cerkvena lastnina in zato da nima policija v tej stvari nobene bedede.

Italijanska straža.

Maribor, 9. novembra.

Zadnji dogodki v Trstu in v Postojni so pokazali tudi našim oficijelnim političnim in diplomatičnim krogom, koliko je vredno italijansko »zavezništvo« in »prijateljstvo«, pa tudi po izjavah italijanskih vodilnih fašistovskih osebnosti in po pisavi njihovega časopisja postaja z vsakim dnem bolj jasno, da vodi današnja Italija napram naši državi povsem isto politiko, katero je vodila nekdanja napram stari Avstriji.

Kljub zavezniški pogodbi, se je z vsemi silami pripravljalo v Italiji že desetletja pred svetovno vojno proti takratni habsburški Avstriji. Zavezništvo je vporabljala Italija samo zato, da se je lažje borila napram svoji zaveznici za imperijalistične italijanske cilje in da je lažje organizirala svojo špijonažo.

Danes delu docela enako, samo da je mesto predvojne »zaveznice« prevzela naša država. Kakor nekdanje s staro Avstrijo, izkorišča danes Italija naše »zavezništvo« in »prijateljstvo« v to, da doseže čim več ugodnosti za peščico svojih ljudi, ali bolje italijanašev, ki se nahajajo raztreseni ob naši jadranski obali, da dobi čim ugodnejše trgovinske in druge pogodbe in da — **lažje organizira svojo špijonažo!**

Morda se bo komu zdelo, da v tem poslednjem pretiravam in vendar je tudi to gola resnica, katero morem podpreti z dokazi, ki menda ne potrebujejo nikakega posebnega komentarja. Prej, predno jih navedem, pa hočem poklicati v spomin nam sovražno delovanje italijanske delegacije v koroški plebiscitni komisiji in delegacije iste države v komisiji za razmejitev med našo državo in Avstrijo. Danes je jasno dokazano in brez vsakega dvoma, da smo izgubili koroški plebiscit v veliki meri po zaslugi te delegacije in da smo se morali z drugo delegacijo boriti za vsako ped zemlje na avstrijski meji.

Od zaključka koroškega plebiscita je poteklo že pet, od dovršitve razmejitvenega dela pa tudi že par let. Delegati Anglije, Francije, Amerike in Japonske so že davno odšli v svoje države in izginili brez sledu — **delegati obeh italijanskih komisij se pa nahajajo še danes kot privatniki v neposredni bližini naše meje od Italije do Madžarske!**

Princ Borghese, bivši predsednik italijanske delegacije v koroški plebiscitni komisiji živi v svoji vili ob Vrbskem jezeru. To vilo mu je že tedaj podaril koroški »Heimatsdienst«. Drugi delegat te komisije, nek višji oficir sedanje fašistovske milice **poseča stalno** Beljak in se zadržuje tam včasih po več tednov! Nek pomožni uradnik komisije živi kot lesni trgovec v Velikovcu ali nekje tam v bližini. Predsednik italijanske delegacije v razmejitveni komisiji, major Calma, **se pa nahaja** stalno v Gradcu, od koder prihaja redno v Maribor!

Vsak, tudi najpreprostejši človek, mora že na prvi pogled te sijajne razvrstitve bivališč bivših članov nekdanjih italijanskih delegacij spoznati, da ta nastanitev ne more biti le slučajna in brez gotovega namena. Tembolj jasna pa postane vloga teh Italijanov, kadar izvemo, da stoje vsi ti v najtesnejših stikih z avstrijskimi nacionalističnimi krogi, ki vodijo propagando za priključitev Avstrije k Nemčiji in da so bili — vsaj za majorja Calmo vemo pozitivno — že pred leti osumljeni špijonaže v korist Italije in to ne samo od širših naših nacionalnih krogov, nego tudi od odličnih osebnosti naše vojske!

Če prihajajo oni iz Koroške tudi kdaj preko meje v našo državo, mi ni znano, znano pa mi je, da je bil bivši major Calma v Mariboru še pred kakimi desetimi dnevi ter se zadržal tu več časa. Gospod Calma hodi v Maribor baje kot solastnik tovarne za čokolado »Sana« v Hočah, kljub temu, da gospodje, ki so to tovarno osnovali, sveto zatrjujejo, da ni bil, oziroma, da vsaj ni več udeležen pri tem podjetju. Ker smo nasprotno videli, da je g. Calma vsak dan iz Maribora hodil v Hoče, zahtevamo, da se oblast zavzame za to zadevo in poizve, če je še delničar ali ne. **Če res ni več, potem nima tam ničesar iskati, če pa je, smo radovedni, kako se to strinja z našimi državnimi interesi in z nacionalno vestjo lastnikov, ki stoje v prvih narodnih in celo političnih vrstah?**

Italijanske straže ob naši severni meji so dovolj viden dokaz, da nas je Italija obkrožila s svojimi vojaško izobraženimi zaupniki, **ki poznajo natančno obmejni teren in naše razmere** in ki imajo, kakor vidimo v slučaju majorja Calme, **celo pristop v naše narodne kroge.** Tega delovanja za našim hrbtom ne moremo trpeti, zato pozivamo naše oblasti, posebno pa policijske in vojaške, da prično razmišljati o čudni razvrstitvi Italijanov ob naši meji in da ukrenejo vse potrebno, da se onemogočijo mariborski izprehodi majorja Calme in da se tudi iz tovarne v Hočah odstranijo italijanski »strokovnjaki«.

—v.—b.—

Ali bo Abd el Krim zmagal?

Znani publicist V. Sheean razpravlja pod tem naslovom v dunajski »Neue Freie Presse« in primerja bojne zmožnosti vseh treh bojujočih se sil: Francije, Španije in Abd el Krima. Prihaja do sklepa, če se bojne sile Francozov in Špancev ne izpremenijo, da bo Abd el Krim lahko vzdržal še prihodnje leto. Sheean je v teku opazovanj v zadnjih dveh mesecih spoznal, da so Francozi prepričani o svoji zmagi v prihodnji pomladi, Španci so svetu tako in tako že naznanili bližnji konec tej vojni, Abd el Krimovi ljudje pa hočejo in so pripravljeni voditi borbo v nedoglednost.

Do naziranja o velikih sposobnostih Rifancev za boj je prišel Sheean na podlagi študij, ki jih je imel na vsej dolgi črti od postojank pri Tangerju, na cesti med Tangerjem preko notranjosti rifanskega ozemlja do francoske meje na jugu.

Trije vzroki morejo dovesti Abd el Krima do omaganja. Prvi je pomanjkanje municije in hrane v bodočnosti, drugi izdaja in begunstvo arabskih plemen ter tretji: reorganiziranje francoske strategije in taktike z ozirom na krajevne razmere. Prvi vzrok za enkrat še ne pride v poštev, pač pa mora Abd el Krimova armada računati z zmanjšanjem racij municije in hrane na spomlad. Drugi vzrok — dezertacije nekaterih plemen — ni tako občuten, čeprav so posamezna manj zanesljiva plemena prestopila k Francozom. Pač pa je gotovo, da je reorganizacija francoskega načina bojevanja sklenjena stvar. Predvsem se bodo obustili težki pohodi infanterije in težke artilerije in velepotezne letalske akcije, zlasti ker so stroški narastli v fantastične vsote.

Abd el Krim pričakuje, da se bo Francija vrnila k načinu kolonijalnih vojn, to se pravi k intenzivnejšemu uporabljanju letečih kolon, lahke artilerije in kavalerije, posebno pa, da bodo Francozi začeli s politično propagando ter s podkupavanjem.

Z vsemi temi momenti pa Abd el Krim že računa ter upa, da mu bodo pomagali zunanji dogodki: kakor težka politična in gospodarska kriza Francije, upori v Siriji in v severni Afriki.

Armada Abd el Krima ni številna, znaša kakih 18.000 do 25.000 mož, njena vrednost pa se radi geografskih in topografskih razmer, ter radi velike borbenosti ter žilavosti Rifancev podesetori. Tako ni Sheean opazil nikjer nikake želje po miru. Prebivalstvo je pod zastavo v geslu islama, bojuje se za islam, Abd el Krim pa velja kot njegov prvi bojevnik.

Ob takih prilikah, sklepa Sheean, bo Abd el Krim vzdržal najmanj še prihodnje leto, razen seveda, če se razmere med bojujočimi strankami, nepričakovano ne spremene v škodo Rifancev.

Politične vesti.

= **Zavezniški vojaški atašeji o grško-bolgarskem konfliktu.** V Beograd je prispela komisija Zveze narodov, da preišče grško-bolgarski konflikt tudi s političnega stališča. Na beograjskem kolodvoru je pričakoval komisijo poleg odposlancev našega zunanjega ministra tudi ves diplomatski zbor. Edino Grki niso prišli k sprejemu, kar se je mnogo komentiralo. Člani komisije so imeli kmalu po prihodu v Palasthotelu sestanek z zavezniškimi vojaškimi atašeji, ki so poročali o rezultatu svoje preiskave na bolgarsko-grški meji. Dogodke so presojali le z vojaškega stališča in ugotovili, da sta dala povod k poznejšim vojnim dogodkom en grški in en bolgarski vojak, ki sta pričela streljati. Kdo je oddal prvi strel, se ne da ugotoviti. Dokazano pa je, da je bil prvi grški vojak ubit na bolgarskem ozemlju. Da je prišlo do incidenta je več vzrokov. V prvi vrsti treba omeniti sovraštvo, ki vlada med Grki in Bolgari. Straže so nadalje preblizu. Na mejo se pošiljajo vojaki le za kazen, kar še bolj razpaljuje nezadovoljnost. Zločinskega namena ni bilo na nobeni strani. Kar se pa tiče dogodkov pri Demir Kapiju in pohoda na Petrič, pa je stvar druga. Vojaški pohod Grkov je bil vojaško čisto neutemeljen in je imel samo političen cilj, vsled česar se vojaški atašeji v njegovo presojo ne spuščajo. Sodelovanje bolgarskega civilnega prebivalstva z bolgarsko vojsko je bilo zakonito, dočim je grško prebivalstvo, ki je šlo za grško vojsko, plenilo po bolgarskih vaseh. — Poročilo zavezniških vojaških atašejev je pisano sicer silno obzirno, toda krivda Grške izhaja iz poročila vseeno jasno.

= **Zakaj je bil izdan Zaniboni.** »Unita Cattolica« poroča, da je izdal nameravani atentat na Mussolinija Zanibonijev tajnik Quaglia, ki je veren katolik. Zaniboni mu je sicer grozil s smrtjo, če bo delal ovire atentatu, toda Quaglia je vseeno izdal ves načrt policiji, ker mu vest ni dala miru. Mussolini se je Quagliji za poročilo zahvalil, toda Quaglia je vsako zahvalo odklonil, ker da je odločen nasprotnik fašistov in je ovadil zaroto le vsled svojega katoliškega prepričanja. »Unita Cattolica« poroča dalje, da so dali denar za protifašistovsko delo francoski prostozidarji. Za atentat pa niso hoteli dati 50 tisoč lir, ki da jih je zanteval Zaniboni, ker bi bilo to proti njihovemu prepričanju. Nato da je dal denar general Capello. — Te vesti katoliškega glasila pa niso potrjene in jim jemlje verodostojnost dejstvo, da je vlada prepovedala vsako poročanje o nameravanem atentatu. Kdor se resnice ne boji, ne izdaja take prepovedi.

= **Čehoslovaške volitve.** »Venkov« poroča, da je prišlo na Slovaško mnogo socialno demokratičnih madžarskih emigrantov, ga agitirajo za madžarsko socialno demokratsko stranko. Med drugimi je prišel tudi dr. Kunfi, bivši prosvetni minister v Karolyjevem kabinetu. — **Zveza čehoslovaških judov** je izdala na svoje člane proglas, da ne glasujejo za cionistično stranko, ker se ta pod židovskim plaščem bori za čisto svoje politične interese. — »Tribuna« razpravlja o **situaciji, ki jo bodo najbrže povzročile volitve. List je prepričan, da ne bodo prinesle volitve bistvenih izprememb.** Sedanja koalicija bo v svojem bistvu ostala, mogoče pa je, da bo razširjena z vstopom obrtnikov v vlado. V tem slučaju bi bilo stališče vlade le poslabšano, ker bi se njena heterogenost še povečala. Vsled tega je tudi verjetno, da novi parlament ne bo imel tako dolgega življenja, ko razpuščeni. — **Preorientacija Nemcev.** Ženevski kongres narodnih manjšin je tudi na sudetske Nemce dobro vplival. Njihov voditelj dr. Medinger je podal izjavo, da je vsak iredentizem napačen in da so sudetski Nemci lojalni češkoslovaški državljani. Izjava dr. Medingerja je bila v češkoslovaških listih mnogo komentirana. Ne pa povsodi pravilno. Tako pišejo nekateri nacionalistični listi, da je z Medingerjevo izjavo poraz opozicije evidenten, dočim mislimo mi, da bi bilo mnogo pravilnejše in koristnejše za Čehoslovaško, če bi povdarjali, da so s to izjavo ustvarjena tla za sodelovanje z Nemci.

= **Podrobnosti o nameravanem puču Rupprechta.** »Frankfurter Zeitung« poroča na podlagi oficielnih podatkov, ki jih je prejela od same bavarske vlade sledeče podrobnosti o nameravanem državnem udaru. Zaupnika Rupprechta grof v. Soden-Frauenhofen in general Möhl sta prišla po naročilu Rupprechta k nekaterim bavarskim ministrom ter jih vprašala, kakšno stališče bi zavzela bavarska vlada, če bi se čutil Rupprecht primoranega, da vzame vso oblast v svoje roke. To da postaja potrebno, ker je opažati, da izgublja monarnistična misel vedno bolj na pristaših. Zato je nujno, da se državni udar izvede čim preje. Dasi so ministri vsi monarnističnega prepričanja, so vendar spoznali, da je zahteva Rupprechtovih zaupnikov nemogoča. Zato so izjavili, da niti Bavarci ne bi hoteli monarhije za ceno razbitja državne enotnosti, kar bi se nujno zgodilo, če bi obveljal Rupprechtov načrt. — Znani nemški pisatelj Emil Ludwig je odkril, da je bil nemški vojni minister Gessler pripravljen, da bi zaukazal nevtralnost vojske v slučaju Rupprechtovega puča.

RAZSTAVA MODERNE POLJSKE GRAFIKE

ki se otvori v nedeljo ob 11. v Jakopičevem paviljonu, nam nudi 250 izbranih del cele vrste živečih poljskih umetnikov. Zastopani so: E. Bartłomiejczyk, Konstatin Brandl, T. Zeszliewski, E. Czerwiński, H. Frojadówna, L. Gottlieb, M. Głuszkiewicz, H. Gramlecki, Józef Hecht, Jan Choppen, J. Hryńkowski, F. Jabłczyński (serija poljskih mestnih slik), Wł. Jarocki (slikar poljskega selskega življenja), A. Kamieński, St. Kamecki, Janina Konarska, B. Krasnodebska, Wł. Konieczny, L. Kowalski, Wł. Kugler, Wł. Lam, Ign. Lopienski, Al. Man, Józef Mechofer, Józef Mierzejewski, K. Mandral, T. Noskowski, And. Oles, N. Osecki, Józef Pankiewicz, J. Perkowski, T. Pruszkowski, J. Rapacki, Jan Rembowski, J. Rubczak, St. Zetski, Kaz. Sichulski, Fr. Siedleski, Wł. Skoczylas, J. Skotnicki, Z. Stankiewicz, Zofja Stryjenska (slovanski bogovi), H. Szczyglinski, J. Tom, E. Trajanowski, W. Wasowicz, H. Weissenhof, K. Wisniewski, J. Wojnarski, Z. Wojniaka, Z. Wyczółkowski in H. Zakrzewska.

Dva recitacijska večera na šentjakobskem odru.

Brez fraz, uvodov in olepšavanja: Prvi večer, katerega duša je bil Srečko Kosovel, je bil premalo pester. Preveč se je bralo in premalo izbralo. Uvodno, cankarsko pobarvano, predavanje Srečka Kosovela, v katerem je bičal naše kulturne razmere, je bila najboljša točka večera. Silvester Škrl je bral šibkejše stvari iz zbirke »Stopnjice v stolpu«. Njegovi »Beli konjički« in »Materi« sta dobri pesmi; »Sebastijanovo trpljenje« je radi dolgovezenosti in vedno istega premlevanja le nezanimiv literaren poskus. Ivo Grahor radi nerazumljivega branja ni prišel do veljave. Njegove pesmi so dobre, njegova drama »Milena« pa ni prav nič dramatična. Vinko Košak je bral svoje pesmi, od katerih pride le »Na prelomu« resno v poštev. Janez Žagar bi imel gotovo večji uspeh, če bi čital od svojih črtic le »Kritika«, »Narod-domovina« in »Gospodje in narod iz naše vasi«. Srečko Kosovel, kateremu se še pozna Župančičev vpliv, je med vsemi najmočnejši; z njegovo »Ekstazo smrti« bi se lahko ponašala vsaka revija. — Žal, da večer ni dosegel tega, kar so si postavili prireditelji za program.

Drugi večer, na katerem so Ciril Debevec, Janez Žagar, Slavko Jan in Milan Pirnat recitirali slovenske pesmi in odlomke iz domače in tuje dramske literature je bil po sporedu pester, po izvedbi pa ne bi bil v sramoto nobenemu gledališču. Glavno pa je to, česar naši kritiki niso opazili, da smo prvič slišali lep, pravilen in plastičen govor. Maitre bourreau, Cirila Debevca je bila najboljša točka večera. Njegov odlomek iz Cankarjevega »Kurenta« je dosegel isti uspeh, kakor Kosovelovo uvodno predavanje na prvem večeru. V »Našem pismu« in odlomku iz »Pohujšanja v dolini šentflorjanski« se je odru izognil in ostro podčrtal tendenco. Brezhibne so bile Janove deklamacije »Fant je videl rožo čudotvorno«, »Z vlakom« in Mortimerjeva povest iz »Marije Stuart«. Pirnatov uvod h »Krstu pri Savici« in govor I. igravca iz »Hamleta«, in Žagarjevi »Sedmorojenčki in »Rudnik« so dokazali, da sta nadarjena in inteligentna igravca, kakršnih je malo. »Ubežni kralj« in odlomek iz Sophoklejevega »Oidipa« pa sta bila v primeru z ostalimi točkami bolj medla. Dovolj žalostno pa je, da slovenska javnost prireditve naših mladih ignorira.

—l—

(22)

Inž. M. Klodič:

Železniška omrežja Slovenije s Sušakom.

(Proge: Kočevje—Stari trg—Lukovdol—(Vrbovsko)—Srpske Moravice, Črnomelj—Vinica—Lukovdol in Sevnica—Št. Janž.)

Na državnih železnicah direkcije drž. žel. v Zagrebu (skupaj z drž. žel. Slovenije) je bil brutto-dohodek pri osebnem prometu 102,000.000 Din, pri tovornem prometu pa 260,000.000 Din. Transportiralo se je 2,817.000 t blaga, pri čemur je vsaka t prevozila povprečno daljavo 104 km. Na vsako netto t odpadlo je torej 91 Din brutto dohodka.

Tukaj moramo napraviti predpostavke. Blago, ki se bode prevažalo na naši novi železnici, je gotovo približno enakovrstno, kakor na hrvaški mreži, ki vsebuje tudi Slovenijo. Gre samo za to, v kakem razmerju stojijo množine različnega blaga med seboj, in tu denemo, da povprečno približno v enakem v obeh slučajih. Ako bi tega ne storili, morali bi preiskovati, koliko od tega ali onega blaga se bode prevažalo in natančno od kod, ali slednjič bi slonela ta preiskava vendar na podmenah, in zamenili bi le eno podmeno z mnogimi drugimi. Glede domačega prometa se ta predpostavka gotovo ujema, glede inozemskega pa smo na dobrem potu radi tega, ker to blago tarifarno ni manjvredno od pri nas prevažanega.

Na novih progah se bode torej prevažalo v obeh smereh okroglo 630.000 t letno, pri čemur napravi vsaka t povprečno pot od 110 km, slučajno torej malodane ravno toliko kakor v gornjem slučaju. Iz tega sledi dohodek iz tovornega prometa od okroglo 60.000.000 din. Vzemimo, da je dohodek v osebnem prometu v razmerju s tovornim kakor 1:3, t. j. v manjšem kakor gori omenjeno, ali v večjem kakor danes na Dolenjskem, ker pride tudi tranzitni osebni promet v upoštev, dobimo vsote 20.000.000 Dn. Skupni dohodek bode tedaj dosegel približno 80.000.000 Din.

Izdatki za obrat obstojajo iz: a) Stroškov za upravo, b) vzdrževanje proge, c) postajno službo, d) vlakospremno osobje in e) za strojno in kurilniško službo. Ad:

a) Upravne stroške smemo ceniti razmeroma kakor pri gori omenjeni mreži na 560.000 Din.

b) Vzdrževanje proge. Na dolenjskih železnicah se je izdalo 1923. okroglo 17.000 Din na gradbeni km, na drž. žel. direkcije Zagreb pa 29.500 Din. Ti izdatki so odvisni od značaja proge, od položnih razmer in od gostosti prometa. Prva vsota je premajhna, ker bode naš promet gostejši in se je na dolenjskih železnicah po prevratu tudi v tem oziru živelo takorekoč od kapitala, t. j. od kolikor tolike dobrega stanja od prej. Tudi druga vsota je prenizka, deloma iz istih razlogov, deloma, ker je večina prog tukaj enostavnejšega značaja.

Ako vzamemo tudi izdatke na podobni reški progi leta 1913 v obzir, bode vsota 35.000 Din v našem slučaju na usponih in padcih 0—15 0/00 najbolj odgovarjala. Po izkušnjah na imenovani progi stojijo stroški na usponih 0—15 ‰ in 15—25 ‰ približno v razmerju 122, kar bi iznašalo 35.000 oziroma 70.000 Din na km, ali na naših novih progah po km. dolžinah približno 1.260.000 Din, oziroma 3.500.000 Din t. j. skupaj okroglo 4,760.000 Din ali 55.000 Din na km, kar se tudi dobro vjema s povprečnimi izdatki na mreži drž. žel. bivše Avstrije leta 1913. K temu pridejo še stroški za vzdrževanje radenskega mostu s 120.000 Din, tako da dosežejo končno stroški tega popoglavja 4,890.000 Din.

c) Za postajno službo izdalo se je na drž. žel. direkcije Zagreb leta 22/23. 33,581.114 Din in to za 146 postaj. Na 1 postajo je torej odpadlo 204.766 Din. Ako računamo za naših 16 postaj okroglo 3.200.000, bodemo gotovo izhajali, ker tukaj nimamo velikih postaj, kakor Zagreb, Ljubljana, Brod itd.

d) Na omenjeni mreži potrošilo se je pri vlakospremni službi na vsakih tisoč brutto-tonskih km 9 Din. V našem slučaju bodejo torej ti izdatki iznašali 2.550.000 Din.

e) Strojna in kurilniška služba. Strojna služba je zahtevala v primeru direkcije Zagreb okroglo 107.200.000 dinarjev. Ni vse eno, ali se izvozijo navedeni br. t. km. na položnejši ali na strmejši progi, zato prihajajo sedaj v poštev virtuelne dolžine, katere si izračunamo z množitvijo gradbenih km potom že navedenih koeficijentov brez korektur, ker gre tu za celo mrežo, v kateri se je obteževalo stroje povprečno odgovarjajoč posameznim usponom. Virtuelna dolžina navedene mreže je približno, in sicer vzeto posredstvo v obeh smereh, 2700 km, naše pa okroglo 190 km. Na naše nove železnice odpadli bi torej stroški za strojno službo v znesku okroglo 7,600.000 Din; ker bode pa naš promet za 20 odstotkov gostejši, odpade v resnici 9.100.000 Din. Nadstroški za isto službo na obstoječih progah izven naše more se analogno ceniti na 12,500.000 Din. Mimogrede omenimo, da se v razmerju teh izdatkov vidi vpliv strmin na reški progi in na progi Trebnje—Črnomelj. aZ delavnice in dr. moramo upostaviti 4,400.000 Din.

Še nekatere izdatke ne smemo pozabiti, ki jih hočemo zbrati pod črko f) Zaradi večjega prometa na obstoječih sosednih progah povečajo se tudi upravni stroški pod a) nekoliko, in sicer za približno 440.000 Din. Tudi izdatki za vzdrževanje proge se povečajo za približno 15 odstotkov, t. j. za okroglo 1.500.000 Din. Pri postajni službi je tudi še prišteti 800.000 Din. Ako hočemo navezati inostranski tranzit na Sušak, moramo vsekakor dovoliti popust v tarifih, recimo 30 odstotkov, kar izda v našem slučaju okroglo 15.000.000 Din. Slednjič ne smemo pozabiti še nekaj, namreč, da je bil leta 1922/23 personal slabo plačan. Zaradi tega moramo pribiti še okroglo 5.000.000 Din v svrho poboljšanja gmotnega stanja uslužbencev. Tarifi so previsoki, zaradi tega odtegnemo pri dohodkih še 5 milijonov Din.

Rekapitulacija daje sledečo sliko stroškov:

a) Upravni stroški	1.075.000 Din
b) Vzdrževanje prog	5,390.000 Din
c) Postajna služba	4.000.000 Din
d) Spremljevanje vlakov	2.550.000 Din
e) Strojna služba	26.000.000 Din
f) Drugi stroški (Deloma so prišteti tudi gori ozir. odšteti pri dohodku)	10.000.000 Din
Skupaj	49.040.000 Din

Dnevne vesti

ORGANIZACIJA ULICE.

Opetovano smo že opozorili na važnost organizacije ulice. So momenti, ko mora izpregovoriti ulica in če bi na primer po tržaških ekscesih naša ulica molčala, bi bila usodna napaka.

Kadar pa ulica izpregovori, tedaj je treba skrbeti, da pravilno izpregovori. Ona naj izrazi ljudsko ogorčenje, ne sme pa posegati v tok dogodkov, ker to mora biti prepuščeno tistim, ki vodijo vso akcijo.

Zažig italijanskih zastav je dokazal popolno neorganiziranost ulice in reči bi smeli tudi njeno nedisciplino. Posledice tega so, da se moramo po demoliranju »Edinosti« opravičevati — mi.

Brez vsakega dvoma je, da bomo prišli v slične neprijetnosti še dostikrat, če ne bo naša ulica organizirana.

Ali mislijo na organizacijo ulice merodajni faktorji?

— **Epidemija izseljevanja v Brazilijo.** Iz Vočina poročajo, da je zavladala tam prava epidemija izseljevanja v Brazilijo. Za slepo ceno prodajajo ljudje hiše, posestva in sploh vse, kar se da vnovčiti. Vas Mačkovec se izseli takorekoč »in corpore« v Brazilijo. Kot vzrok navajajo visoke davke.

— **Navijanje carine.** Neki državni uradnik v Celju je dobil te dni od svojih sorodnikov na Češkoslovaškem paket, označen kot vzorec brez vrednosti. Pošiljatev mu je bila poslana v dar. Obenem s paketom je dobil pobotnico o plačilu carine v znesku 144.50 Din. Uradnik je bil radoveden, kakšno luksuzno blago vsebuje paket, zato je odstranil nekoliko ovoja, ki je bil itak že ves raztrgan. Na svoje veliko začudenje je zagledal dva volnena jopiča, kakršne prodajajo celjski trgovci po 50 do 60 Din. To blago so cenili cariniki na 300 Din! Vprašanje je: Ali so celjski trgovci tako kulantni, da prodajajo tako blago pri nas po tako nizki ceni, ali pa cenijo cariniki kar na slepo?

— **Deputacija železničarjev pri prometnem ministrstvu.** Te dni je zboroval v Beogradu centralni odbor Saveza jugoslovenskih železničarjev, ki je poslal k prometnemu ministru deputacijo, da mu je predložila želje železničarjev. Minister je obljubil, da bo željam v kratkem ugodil. Gre za vprašanje sporednih doklad, službene uniforme, izvedbe zapadlih napredovanj in izplačila zaostalih doklad. Minister je motiviral dejstvo, da ta vprašanja doslej še niso rešena s pomanjkanjem zadostnih kreditov.

— **Kasirani vagoni.** Na podlagi dovoljenja prometnega ministra je kasiranih na naših progah 222 za promet nerabnih vagonov. Porabljivi deli se izroče železniški delavnici v Mariboru.

— **Vprašanje krošnjarstva rešeno.** Ministrstvo trgovine je uredilo te dni krošnjarsko vprašanje enotno za vso državo. Pravico krošnjarjenja dobe samo naši državljani. Pravica velja za vso državo, razen za obmejne kraje. Krošnjariti je dovoljeno samo s proizvodi domače industrije. Prisilna organizacija krošnjarjev odpade.

— **Zidanje stanovanjskih hiš z državno podporo na Češkoslovaškem.** Odkar je stopil na Češkoslovaškem v veljavo zakon o pospeševanju grajenja stanovanjskih hiš (1. junija 1921) pa do 30. sept. t. l., je bilo zgrajenih z državno pomočjo na Češkoslovaškem 25.799 poslopij s 54.843 stanovanji. Stroški so dosegli 4.374.989.024 Kč (državna garancija je znašala 3.205.954.426 Kč). Od tega odpadejo na Prago 2103 stanovanjske hiše z 12.120 stanovanji.

— **Mednarodni kongres kavarnarjev** je zboroval včeraj in predvčerajšnjim v Bukarešti. Udeležili so se ga kavarnarji z Dunaja, Berlina, Monakovega, Prage in drugih evropskih mest. Na kongresu so se obravnavali predlogi za zboljšanje kavarniškega obratovanja.

— **V Nemčiji pokopane francoske vojake** da francoska vlada prepeljati v domovino. Te dni se je pripeljalo v ta namen v Koblenz več vagonov krst.

— **1000 gledaliških igralcev brez posla.** Gledališka kriza v Avstriji je v sedanji seziji prav posebno akutna. Ne samo na Dunaju, temveč tudi v provinci je zaprta cela serija gledališč. Vsled tega se akcentuira obubožavanje velikega dela igralcev bolj in bolj. Predsednik udruženja gledaliških igralcev Stärk je povedal te dni nekemu dunajskemu novinarju, da je momentano samo na Dunaju nad 1000 gledaliških igralcev brez kruha. Udruženje izplačuje svojim članom letno nad 600 milijonov avstr. kron podpore, toda to je kapljica v morje. Sedaj si hočejo pomagati igralci s prireditvijo loterije. Od raznih prijateljev umetnosti so dobili za dobitke umetnine, ki reprezentirajo celokupno vrednost nad 100,000.000 avstr. kron. Upajo, da jim bo pomagal čisti dobiček loterije, ki naj postane trajna institucija, vsaj iz najhujše zadrege.

— **Razpisana mesta.** Odda se mesto pisarniškega oficijanta-zvaničnika pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani; (prošnje je vložiti do 15. dec. t. l.); mesto pisarniškega pomočnika-zvaničnika pri okrajnem sodišču v Sevnici (prošnje je vložiti do 1. dec. t. l.) ter mesto sodnega sluge pri okrajnem sodišču v Šoštanju (prošnje je vložiti do 15. dec. t. l.). Podrobnosti za vse slučaje glej v Uradnem listu št. 103 z dne 12. novembra 1925.

— **Odlikovanje v vojaški službi.** Sanitetni podpolkovnik dr. Vladimir Ferlan je odlikovan z redom sv. Save IV. razreda.

— **Iz državne službe.** Za inspektorja pri poštni direkciji v Ljubljani je imenovan Tomo Vitljan, šef odseka pri poštni direkciji v Sarajevu. Za uradnike poštne hranilnice, podružnica Ljubljana, so prevedeni Franc Kramar, Maks Komar in Dušan Podgornik. — Upokojen je Rado Jeglič, tajnik pri računskem oddelku poštne direkcije v Ljubljani.

— **Od osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.** Od 5. do 7. oktobra se je vršila redna seja plenuma ravnateljstva osrednjega odbora za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Predvsem se je spominjal prvi podpredsednik ravnateljstva Vladimir Pfeifer v imenu ravnateljstva, generalni ravnatelj Milan Glaser pa v imenu uradništva in ostalih nameščencev, nenadoma preminulega predsednika Rudolfa Pilepića. Govorniki so povdarjali njegove zasluge za napredek in razvoj socialnega zavarovanja ter se hvaležno spominjali vsega, kar je storil umrli v korist institucije in nameščencev. Ker je bilo z njegovo smrtjo izpraznjeno mesto predsednika, so se vršile nove volitve in izvoljen je bil predsednikom ravnateljstva soglasno delodajalec Marko Bauer, generalni tajnik Saveza industrijalcev v Zagrebu. Z njegovo izvolitvijo je bilo izpraznjeno mesto drugega podpredsednika, nakar je bil izvoljen mesto njega iz skupine delodajalcev Andrija Krbavac, ravnatelj Hrv. tisk. zavoda v Zagrebu. Na seji so bili rešeni razen tega vsi tekoči posli, ki so bili na dnevnem redu.

— **Imenovanja.** Na srednji tehnični šoli so imenovani: za profesorje 4. skupine I. kategorije Mihael Prezelj; 6. skup. I. kat. Josip Čopič in 5. skup. I. kat. Stanko Dimnik. — Na Trgovski šoli v Ljubljani je imenovana za predmetno učiteljico 2. skupine II. kat. Ana Schifrer.

— **Praški mestni občinski svet zoper izdatke za bogočastje.** Praški mestni odbor je črtal iz proračuna za prihodnje leto vse postavke za bogočastje. Praška občina bo zahtevala, tako kot druge češkoslovaške mestne občine, da ustanovi vlada cerkvene občine, tako da ne bo treba plačevati potreb katoliške cerkve krajevni občini iz njenih dohodkov.

— **Dan revežev na pariški umetniški razstavi.** Po oficielni zatvoritvi pariške umetniške razstave je bil prirejen še »dan ubogih«. Ves čisti dohodek tega dneva je namenjen za reveže. Z ozirom na prav dober obisk je pričakovati znaten čisti dobiček.

— **Izseljevanje židov v Palestino** je v zadnjem času znatno naraslo. Dočim je odšlo pred dvema letoma mesečno po 700 do 1000 židov v obljubljeno deželo, se je zvišalo to število lansko leto na 2000, letos pa znaša že 3000 mesečno. Letos se jih je izselilo že 34 tisoč, torej več kot v vseh prejšnjih letih skupaj. Palestina je v gospodarskem oziru tako dobro pripravljena, da sprejme lahko vse te izseljence. Sveta imajo sedaj že 82.000 ha. Mesta naraščajo z amerikansko naglico. Tel-Aviv je štel n. pr. pred 5 leti 5000 prebivalcev, danes jih šteje 35.000.

— **Velike povodnji na Hrvatskem.** Na Hrvatskem je povzročila Sava velike povodnji, posebno v najbližji okolici Zagreba, pri Podsusedu in pri Vrabčah. Pri Podsusedu je nastalo takorekoč celo morje, kajti poplavljen je tako obširen teren, da se ne vidi iz vlaka mestoma, kolikor daleč sega oko, nikjer suhe zemlje. Voda je preplavila mestoma tudi precej visoki železniški nasip, vsled česar je železniški promet zelo otežkočen ter so morali voziti nekateri vlaki v Ljubljano mesto preko Zidanega mosta preko Karlovca.

— **Neurja v Hercegovini.** V zadnjih tednih so bila po vsej Hercegovini strašna neurja. Tri osebe je ubila strela. Neretva je prestopila bregove ter poplavila vso okolico. Isto velja glede Une in Drine. Promet čez železniški most pri Višegradu je zelo otežkočen.

— **Povodnji na Goriškem.** Vsled neprestanega deževja v poslednjih dneh so reke na Goriškem silno narasle. Nekatere izmed njih so poplavile bližnjo okolico. Idrijca je povzročala v nedeljo Idrijčanom velike stvari. Poplavila je spodnji del mesta ter onemogočila vsak promet. Ljudje so se bali, da pride zopet do take katastrofalne povodnji kot spomladi. K sreči je začela voda popoldne padati in kmalu je bil promet zopet vzpostavljen. Tudi Vipava je prestopila bregove. Vipavski trg je ves pod vodo. Da se omogoči pešcem prehod preko ulic, so bili zgrajeni majhni mostovi iz desk in kamenja. Soča je odnesla v Gradiški približno 60 m lesenega mostu, ki vodi iz trga na postajo, tako da je zveza z železniško postajo pretrgana.

— **Železniška nesreča brez posebnih posledic.** Pri Leobnu je peljal te dni neki tovorni avtomobil iz neznanega vzroka čez železniški tir kar skozi zaprte zatvornice. V tem trenutku je pridrvel praški D-vlak. Na čuvajev signal »stoj« je zmanjšal vlak takoj brzino in le temu dejstvu so se imeli neprevidni avtomobilisti zahvaliti, da ni prišlo do katastrofe, ki bi jih bila stala življenje. Prvo zatvornico je potisnil avtomobil proti tiru. Dočim je ostala lokomotiva nepoškodovana, je razbila zatvornica pri prvih dveh vozovih nekaj šip, katerih črepinje so obrezale par potnikov.

— **30° mraza v Skandinaviji.** Skoro po vsej Skandinaviji je nastopila izredno ostra zima. V severnih krajih imajo že nad 30° mraza. Več luk je že tako močno zamrznilo, da so morali ustaviti morski promet.

— **Radi kruha ponesrečil.** — 58 letni Viktor Jurak se je imel peljati te dni s košaro kruha iz Osijeka v Laslov. Stal je na stopnjicah vagona. Med potjo se je spomnil, da ima premalo kruha v košari, zato je skočil z vlaka. Pri tem je padel na košaro, ki ga je odbila pod vlak, ki mu je odrezal obe nogi. Dasi je dobil tudi na glavi težke poškodbe, domnevajo zdravniki, da ostane pri življenju.

— **Velika nesreča na cestni železnici v Madridu.** V torek zvečer se je pokvarila pri nekem vozu električne cestne železnice, ki je bil poln ljudi in je vozil z veliko brzino, zavora. Vsled tega je skočil voz s tira ter trčil pri tem v drug voz cestne železnice, ki je vozil v nasprotni smeri. Učinek je bil strašen. 20 oseb je bilo na mestu mrtvih. Veliko število jih je bilo ranjenih: 50 oseb je bilo prepeljanih v bolnico; od teh je 15 smrtnonevarno poškodovanih.

— **Poskušen roparski napad na avtomobil.** Pred sodnim dvorom v Wiener-Neustadtu se je zagovarjal te dni delavec Ivan Ivančič, ki je baje identičen z jugoslovanskim iz vojaškega zaopra pobeglim dezerterjem Ivanom Golobom radi poizkušenega ropa, javnega nasilstva, tatvine in prestopka orožnega patenta. Ivančič je poizkusil atentat na avtomobil, v katerem se je peljal tovarnar Fraükl s svojci izplačevat delavce. Lopov je napeljal preko ceste dvojno telefonsko žico, ki jo je odrezal na progi ob cesti. Na ta način je hotel povzročiti nesrečo ter se polastiti 35.000 šilingov (približno 350.000 dinarjev), ki jih je imel tovarnar pri sebi. Slučaj pa je hotel, da se je pripeljal pred Fraüklovim osebnim neki tovorni avtomobil, ki se je zaletel v žico, jo pretrgal, padel preko 3 m visokega nasipa ter se preobrnil. Po čudnem naključju je ostal šofer ponesrečenega avtomobila popolnoma nepoškodovan. Obtoženec nastopa pred sodiščem skrajno arogantno, zagovarja pa se prav neumno, trdi namreč, da je hotel Fraüklov avtomobil samo ustaviti ter prositi tovarnarja za milodar. Ker je predlagal zagovornik, da se preišče obtožencevo duševno stanje, je bila obravnava preložena.

— **Sodba v procesu zoper morilca Adele Schulz** je izrečena. Meisinger je bil obsojen na 18, Baar pa na 10 let težke ječe.

— **Lastnega očeta umoril iz maščevanja.** 60 letni kmet v Drenovcu v Srbiji Stojadin Života in njegov sin Života sta živela v najlepši slogi, dokler se ni vrnil Života od vojakov ter opazil, da med njegovo ženo in njegovim očetom ni vse v redu. Pri tem se ni motil: Med omenjenima se je namreč razvilo medtem, ko je služil Života pri vojakih, nedovoljeno razmerje, ki je pa po njegovi vrnitvi začasno prenehalo. Nekoč je stari Stojadin svojo sinaho zopet nadlegoval. Ker je postal nasilen, je jela klicati na pomoč. Tako je prišla stvar na dan. Života je navalil na očeta in tekla bi bila že takrat kri, da se stari ni izgovarjal na pijanost. Te dni se je napotil Života po opravkih v Čačak. Med potjo pa si je premislil ter se vrnil domov, kjer je zasačil parček »in flagranti«. Oče se je hotel vreči na sina, toda ta je bil bolj uren ter je zabodel starcu nož v prsi tako, da se je zgrudil hipoma mrtev na tla. Nato je hotel umoriti še svojo nezvesto ženo, kar pa so ostali rodbinski člani preprečili. Bil je aretiran, ko pa se je dognalo, na kakšen način je prišlo do tragedije, začasno izpuščen. Izid sodnega postopanja vzbuja med tamkajšnjim prebivalstvom veliko zanimanje.

— **Morilka Ljuba Reljić pred sodiščem.** Te dni se vrši v Velikem Bečkereku proces zoper Ljubo Reljić, ki je obtožena, da je zastrupila z arzenikom svojega drugega moža, njegovega sina iz prvega zakona in svojo hčer. Obtoženka taji. Izpovedala je, da se je poročila s 15 leti z Milanom Tegrovičem. Imela je z njim 7 otrok, od katerih je ostala živa samo hčerka Sofija. Po smrti svojega prvega moža je ostala 6 let vdova, nakar se je poročila z Nikolo Reljićem, s katerim je živela 11 let, do njegove smrti. Proces vzbuja velikansko zanimanje. Sodna dvorana in vsi hodniki poslopja so nabito polni radovednežev.

— **Ker pravi Sv. pismo »ne ubijaj!«** je odklonil neki švicarski inženir vojaško službo. Inženir ni bil vedno tako rigorozen. Dosegel je v milični armadi že čin nadporočnika. Vselej, kadar je bil na vaji, se je obnašal v vsakem oziru korektno. Ni bil samo dober, temveč celo prav zmožen oficir. Res je pa, da je bil že od nekdaj velik nasprotnik poveličevanja prelivanja krvi ter je vsled tega prepovedal vojakom prepevanje krvoločnih pesmi. Sedaj je bil poklican na zadnjo vajo. Odpisal je, da se vpoklicu iz religijoznih ozirov ne more odzvati. Kombatant ne more biti, ker pravi sv. Pismo: »Ne ubijaj!«, pač pa bi bil pripravljen služiti pri saniteti. Predpostavljena oblast je zatisnila eno oko

VESELO! POPOLNOMA NOVO! ELEGANTNO!

Veliki nemški »TRIANON-FILM«, Berlin.

„Kraljica punčk"

Veseloigra v 6. dejanjih. V glavni vlogi najlepši kino-igralec, splošno priljubljeni HARRY LIEDKE, ki je v tem filmu doživel v Berlinu velikanski uspeh. — Če želite fino zabavo in zdravi humor, priskrbite si pravočasno vstopnice!

Predstave kakor običajno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

[illegible]

Tvrdka I. C. Mayer v Ljubljani sporoča žalostno vest, da je njen dolgoletni, zvesti in neumorno delavni sotrudnik-poslovodja, gospod

JOSIP DACAR

v četrtek, dne 12. novembra preminul.

Pogreb se bo vršil v soboto dne 14. novembra ob 3. uri popoldne iz Leonišča, Zaloška cesta, na pokopališče k Sv Križu.

Zaslužnemu pokojniku ohranimo trajen spomin!

V Ljubljani, dne 12. novembra 1925.

ter ga vpoklicala k saniteti. Medtem si je inženir zopet premislil. Prišel je do prepričanja, da tudi ta služba ni v skladu s krščanskimi principi ker je sanitejec takorekoč pomagač kombatanta! To je sporočil tudi vojaški oblasti, ki pa sedaj ni poznala več pardona. Inženir je bil aretiran in postavljen pred vojaško sodišče. Tam je razložil svoje stališče obširneje in tudi pripomnil, da ne pripada nobeni politični stranki in nobeni verski sekti ter da noče delati nobene propagande za svoje ideje, da pa se mora sam osebno ravnati po njih. Sodišče je vpoštevalo vse olajševalne okoliščine ter obsodilo pacifista samo na 4 mesece ječe.

— **24.000 brzojavnih čestitk** je prejel Mussolini ob priliki ponesrečenega atentata.

— **Izguba doktorata.** Prorektor dunajske univerze dr. Sperl je povedal o priliki inauguracije novega rektorja, da je bil odvzet nekemu doktorju filozofije (inozemcu) svoječasno na dunajski univerzi pridobljeni doktorat, ker se je izkazalo, da je bilo njegovo disertacijsko delo plagijat.

Ljubljana.

l— **Umrl je** v Gradcu na posledicah težke operacije dolgoletni poslovodja ljubljanske veletvrdke I. C. Mayer g. ,osip Dacar. Bil je ljubezniv družabnik in zelo marljiv ter vesten uslužbenec. Naj v miru počiva! Pogreb bo v soboto ob 15 uri iz Leonišča.

l— **Izlet na kulturno-zgodovinsko razstavo v Zagrebu** priredi Umetnostno-zgodovinsko društvo pod vodstvom vl. svetnika dr. F. Vidica v nedeljo 15. t. m. Strokovno razlago preskrbi vodstvo razstave. Odhod iz Ljubljane iz gl. kolodvora ob 8.36 (brzovlak). Za obiskovalce razstave velja polovična vožnja. (Informacije: Tourist-Office.)

l— **Goljufija.** Te dni je izvabil neznan individij Frančiški Ušanovi v Sp. Šiški košaro s perilom in obleko v skupni vrednosti 5000 dinarjev. Goljufijo je izvršil na ta način, da je izročil Ušanovi pooblastilno pismo s falzificiranim podpisom lastnice Ane Wolf, ki je svoječasno stanovala pri njej.

Maribor.

m— **Glasbene Matice v Mariboru redni občni zbor** bo v petek, dne 20. t. m. ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Na dnevnem redu so poročila o društvenem delovanju v preteklem poslovnem (šolskem) letu in volitev novega odbora.

m— **Občni zbor profesorskega društva v Mariboru** se je vršil 8. t. m. Dočim n. pr. v Ljubljani tvori vsak srednješolski zavod zase že poseben pododbor splošnega profesorskega društva (s sedežem v Beogradu), so vsi profesorji v Mariboru združeni ne glede na zavode v **eden** pododbor, ki je torej i številno i vplivno pomemben in je mogel na stanovskem in šolskem polju nastopati iniciativno. V najbližji bodočnosti ga čakajo posebno važne naloge, ker moramo priti do **svojega** srednješolskega zakona. Zato se je pri občnem zboru sklenilo, da se naj vrste članov izpolnijo in ozko strnejo ter nadalje, da se bodo osnovali ožji strokovni odseki, ki naj presojajo in zastopajo ožje interese svoje stroke. — Za predsednika je bil izvoljen gimn. ravnatelj dr. Josip T o m i n š e k; za odbornike profesorji: dr. Anton Dolar, F. Gasparin, V. Gruntar, dr. Adolf Pečovnik, dr. R. Perhavc, Jos. Pirnat, dr. Fr. Rostohar, dr. F. Strmšek. Preglednika računov sta ravnatelj M. Dolenc in nadzornik I. Vrščaj. — Dosedanjemu predsedniku dr. Adolfu Pečovniku, ki je kot oblastni nadzornik odložil svoje predsedstvo, se je izrekla zahvala za skrbno delovanje.

Glas iz občinstva.

Čudno postopanje. Gospod urednik! Prosim Vas, dovolite mi malo prostora za teh par vrstic, ki naj pokažejo čudno postopanje naše policije. Ko sem sinoči vstopil v operno gledišče, me je ustavil tamkaj službujoči policijski nadzornik, menda Pavločič, in me pozval, da se mu legitimiram, češ, da sem v petek demonstriral proti Italiji in bil preglasan, ter ščuval demonstrante in hujskal. Ker se nisem čutil in se ne čutim krivega, sem nadzorniku dal svojo vizitko. Kaj bo iz vsega nastalo, ne vem, čudno postopanje pa je to, da se šele po preteku petih dni ustavlja ljudi v operi in jih pozivlja k legitimiranju, češ, ta in ta dan ste hujskali pri demonstracijah. Ja, za božjo voljo, ne bo se čuditi, če te lep dan izvlečejo med operno predstavo na policijo, češ tega in tega si pred leti ubil. Vsekakor čudno postopanje ima ta nadzornik in zato ne bi škodilo, če bi napravilo policijsko ravnateljstvo enkrat red. Jaz bom s svoje strani že napravil potrebne korake, ker ne gre, da nima človek niti v operi miru pred oblastjo, posebno še, če nima ž njo nikakega opravka. V. K. —

SOKOLSTVO ZA NEODREŠENE BRATE.

Vsem bratskim društvom.

Po soglasnem sklepu zadnje seje starešinstva JSS naročamo vsem bratskim sokolskim društvom, da proslavo sokolskega in narodnega praznika dne 1. decembra t. l., ko bo vse novo naše članstvo priseglo zvestobo sokolski misli, edinstvu naroda in domovine, združijo z odločnim in svečanim protestom proti ponavljajočim se nasiljem, ki so jim izpostavljeni pripadniki našega naroda in njih kulturne in nacionalne ustanove v zasužnjeni naši primorski zemlji.

Iz tisočev sokolskih duš naj se v vseh naših edinicah širom svobodne naše domovine istega dne izlije vzklik ogorčenja zaradi moralnih in materijalnih muk, ki uničujejo naš živelj v neodrešeni naši zemlji. Naša bratska ljubezen do trpečih in brezpravnih naših rojakov naj še globlje in iskrenejše prešine vsako sokolsko srce!

Ob neprestanem vežbanju in jačanju svojih fizičnih in nravstvenih moči, posvečenih svobodi, blaginji in slavi domovine, imej Sokolstvo dan in noč v mislih vse one brate in sestre, ki jim hočemo in moramo pomagati k osvobojenju iz sedanjih nekulturnih razmer, da se združijo z nami v skupni naši očetnjavi!

Njih bol je naša bol in njih radost bo naša radost, kadar bo vsaka krivica maščevana in kadar bo dano popolno zadoščenje užaljeni in ranjeni časti naše nacije!

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslov. sokolskega saveza.
V Ljubljani, dne 9. novembra 1925.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 12. novembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 75, bl. 77; loterijska državna renta za **vojno škodo bl. 319; zastavni listi Kranjske** dežeine banke den. 20, bl. 22; kom. zadolž**nice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22**; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 210; **Merkantilna banka, Kočevje den. 101, bl. 105; Prva hrvatska štedionica,** Zagreb den. 950, bl. 960; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den 175, bl 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 120, **bl. 123; Trboveljska premogokopna družba,** Ljubljana den. 332, bl. 344; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120, bl. 125; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb bl. 32; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 145, bl. 148.

Blago: Deske, 20, 25, 30 mm, monte, fco meja, 3 vag. den. 520, bl. 520; hrastovi plohi, neobrobljeni, monte, 70 mm od 2.70 m naprej, 80 mm od 2.80 m naprej, 110 mm od 2.20 m naprej, fco vag. Postojna tranz. den. 990; hrastovi plohi, obrobljeni, I., II., 43 mm, 53 mm, fco vag. Postojna tranz. den. 1250; remeljni, 70/70, 80/80, od 4—6 m, fco vag. Postojna tranz. den. 570; bukova drva, meterska, zdrava, sečnja junij—avgust, fco vag. nakl. post., 10 vag. den. 17.50, bl. 17.50; bukova drva, suha, zdrava, meterska, fco vag. nakl. post., 10 vag. den. 20.50, bl. 20.50; ajda domača, fco vag. Beltinci bl. 265; pšenica bačka, 67/77, fco nakl. post. bl. 242.50; koruza bačka, stara, par. Novi Sad bl. 165; koruza sremska, umetno sušena, par. Šid bl. 145; koruza bačka, umetno sušena, par. Novi Sad, 1 vag. den. 145, bl. 145; koruza bačka, umetno sušena, fco Vinkovci bl. 150; koruza nova bačka, kval. gar. slov. post., fco Novi Sad bl. 108; koruza bačka, umetno sušena, par. Postojna tranz. bl. 190; oves, dvojnorešetani, fco slav. post. bl. 170; proso, fco prekm. post. bl 210; otrobi, drobni, par. Postojna tranz. bl. 165; krompir, lepi, beli, fco prekm. post. bl. 72; krompir, lepi roza, fco prekm. post. bl. 72; želod, fco nakl. post. bl. 180; kostanj, divji sad, fco nakl. post. den. 50; ježice, zlatorumene, fco nakl. post. den. 190; fižol beli ban., b/n, egal. vreče, par. Postojna tranz. bl. 275; fižol rjavi ban., b/n, egal. vreče, par. Postojna tranz. bl. 260; fižol ribničan, fco Ljubljana den. 300; fižol prepeličar, fco Ljubljana den. 300, bl. 340; fižol mandolon, fco Ljubljana den. 350; brinje letošnje, italijansko ali istrsko, fco Ljubljana den. 375; rozine sultanine, Smyrna, Extra v zabojih po 13 kg, b/tara 10%, fco prosto skladišče Trst bl. 156.80; seno sladko, stisnjeno, fco štaj. post. bl. 75; seno, polsladko, stisnjeno, fco štaj. post. bl. 60; slama, stisnjena, fco štaj. post. bl. 50.

BORZE.

Zagreb, dne 12. nov. Devize: Newyork ček 56.14¼—56.74, London izplačilo 272.97 do 274.97, Pariz 223—227, Praga 166.4—168.4, Zurih 1085.5—1093.5, ček 0—1089, Berlin 1339—1349, Dunaj 791.3—801.3, Budimpešta 0.0788—0.0798.

Curih, dne 12. nov. Beograd 9.20, London 25.15, Pariz 20.575, Praga 15.375, Milan 20.625, Dunaj 73.125.

KOLINSKA
naša, prava, domača
CIKORIJA
je vrlo dobra!

Razpis.

Gerentski svet mestne občine ljubljanske razpisuje oddajo

TESARSKIH DEL PRI MODERNIZACIJI MESTNE KLAVNICE.

Razpis, popis, načrti, splošni in podrobni gradbeni pogoji se dobijo v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami. Pravilno opremljene ponudbe je vložiti najpozneje **do 20. novembra 1925** opoldne v imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 11. novembra 1925.

(132)

V [illegible] okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Danes zjutraj je dospel »Kolumbus«. Naši kriminalni uradniki so bili na mestu. Na krov niso smeli kot uradniki, ker je tam plapolala angleška zastava. Tu so že privedli mr. Hartunga, ki je bil prvi aretiran. Prevzeli so ga in peljali na sodišče. Na druge smo čakali zaman, kakor tudi na avto. Odtegnili so se aretaciji.

Tedaj pa pride don Manuel d' Estrella z onim poročilom, ki ga vi najbolje veste. Takoj nismo vedeli, kaj naj storimo, najprej pa smo hoteli govoriti še z jetnikom. Jaz sam sem šel v njegovo celico. A bila je prazna ...«

»Georg — jetnik?!«

»Je izginil.«

»Vi lažete!« zavpije Leonor.

»Govorim resnico. Zakaj naj bi lagal?«

Leonor pogleda mladega moža — in se zopet umiri. V razburjenju ne more mirno misliti, in to mora sedaj.

»Prinašam vam razveseljivo vest,« povzame zopet tajnik.

»Da?!« posluhne Leonor in oči se ji zasvetijo.

»Pri vašem begu z ladje ste umorili več ljudi ali jih težko ranili.«

»No, in?«

»Onega angleškega uradnika, ki vas je aretiral, je avto popolnoma zmečkal ...«

»Dalje, dalje!!«

»Potem je razbil avto parni čoln, najmanj pol tucata ljudi je izgubilo življenje ...«

»Dalje, dalje! Povejte, kar je poglavitno!« sili Leonor.

»Sicer ste tu izvršili umor ali uboj, toda v gotovih slučajih je tudi uboj odpustljiv, ker je namreč drugim ljudem v prid.«

»Kaj govorite? Ne razumem vas. V kakšni zvezi je to z Georg Hartungom?«

»V veliki. Eden izmed težko ranjenih je pristal v bolečinah, da niso angleški kriminalni uradniki, temveč podkupljeni lopovi, ki so se izdali kot take; na parnem čolnu so bili le taki individuji, ki so stremeli da se polaste avtomobila in njegove skrivnosti. Ko je mož to zgovoril, je izdihnil. Izpraševali smo druge. Najpreje pa sem brzojavil v Captown in v London. Tam resnično niso nič vedeli, da naj bi vas aretirali; tudi nikakih brzojavov niso poslali.«

»To mi je popolnoma vseeno — kje je Georg Hartung!?«

Res, kaj je brigalo Leonor sedaj vse to? Izvedela bi bila še mnogo več, a ji je bilo popolnoma vseeno. Da je umorila one ljudi, za to je ni pekla vest niti najmanj, sploh še ni imela časa misliti na to. Američanka je bila pristna žena, vse njene misli so se koncentrirale v edinem vprašanju:

»Kje je Georg Hartung?!!«

»Odvedli so ga iz njegove celice.«

»Ah kaj!« zavrne posmehljivo. »Kdo neki?«

»Gotovo člani prav tiste družbe, ki se je izdala kot kriminalna oblast, in ki je izvršila najtežja ponarejanja. Nismo nič manj osupli kot vi, ves Buenos Aires smo že preobrnili, v mestu je izrečeno vojno stanje...«

»Povejte le, — če ste našli Georg Hartunga, vse drugo me ne zanima!«

»Ne, do sedaj še ne. Stavili ste nam prekratek rok. V poldrugi uri nismo mogli mnogo storiti. Poskrbeti smo morali, da ne odide nobena ladja, noben čoln iz luke, preden je ne preiščemo, iskati moramo v vseh kleteh, ki jih je v Buenos Airesu sila mnogo ...«

»Torej dobro, upam, da storite vse, da mi vrnete mojega spremljevalca. Podaljšam rok do danes zvečer. Če do solnčnega zahoda ni Georga Hartunga tu, potem ...«

»Kaj storite potem?« vpraša tajnik, ko se Leonor vstavi.

»Tega še ne vem. Nisem popolnoma prepričana, da nima vlada in njeni uradniki svojih rok tu vmes.«

Torej nekoliko slutila je Leonor že.

Oni se prestrašen zdrzne.

»Da bi mi pridrževali nežakonito aretiranega in ga skrivali?! O, mis, kaj vendar mislite! In čemu le?«

(Dalje prih.)

MALI OGLASI
Cene oglasom do 20 besed Din 5·—, vsaka nadaljna beseda 50 par.

KOKS - - ČEBIN
Wolfova ulica 1 II. - Telefon 56.

Gospodična
trgovsko naobražena išče mesta v pisarni, bodisi za knjigovodkinjo, kontoristinjo ali blagajničarko. — Pripravljena je iti tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Pisarniška moč«.

Mlad gospod
veselega značaja se želi seznaniti z istotako gospodično. Ponudbe na upravo lista pod: »Vesel«.

Dve mladenki
želita v svrho duševnega razvedrila živahne korespondence z dvema inteligentnima gospodoma. — Dopise na upravo lista pod »Črnolaska in Brunetka«.

Mladenič
zdrav in pošten, vajen kmetije, živine ter vseh ostalih poljskih del išče primerno trajno službo. — Ponudbe z navedbo plače je poslati na upravo lista pod: »Vesten«.

Sodarskega mojstra
(Oberbinder)
popolnoma veščega za pivovarniški obrat potrebuje pivovarna I. Bajloni i Sinovi, Beograd.

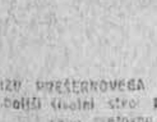

Kje se kupi?
je pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana
BLIZU PREŠERNOVEGA SPOMENIKA OB VODI
[illegible]

Upokojen
državni uradnik išče kakršnekoli službe. — Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Vesten«.

Absolventinja
trgovske šole želi vstopiti kot praktikantinja h kakemu večjemu ljubljanskemu podjetju. Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Marljiva«.

Vrtnarske zadeve
posreduje
Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju.

„GROM“
CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDICIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.
Naslov brzojavkam: „GROM“. **Telefon interurban štev. 454.**
PODRUŽNICE:
Maribor, Jesenice, Rakek.
Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.
Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŽELEZNIKAR ALEKSANDER. — Za tiskarno »Merkur« v Ljubljani Andrej Sever.